

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-04-14
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 1376-15

KLAGANDE

1. Jan Engholm
Hov Säby 107
592 92 Vadstena

2. Lars Engholm
Hov Säby 111
592 92 Vadstena

MOTPART

Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 Eskilstuna

ÖVERKLAGAT BESLUT

Energimarknadsinspektionens beslut 2015-02-26 i ärende nr 2014-102352,
se [bilaga 1](#)

SAKEN

Undantag från kravet på nätkoncession för planerade ledningar inom fastigheterna
Vadstena Hovs Säby 1:2 och 2:2

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 408766

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

YRKANDEN M.M.

Jan Engholm och Lars Engholm har yrkat att mark- och miljödomstolen med ändring av det överklagade beslutet beviljar dem undantag från kravet på nätkoncession. De har åberopat att Vattenfall Eldistribution AB sagt sig inte vilja förhindra att det aktuella elnätet byggs och har anfört att de mot den bakgrunden inte förstår varför deras begäran avslogs.

DOMSKÄL

Vattenfall Eldistribution AB har i egenskap av innehavare av nätkoncession för område i området tillstyrkt att undantag från kravet på nätkoncession beviljas. Förordningen (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857) reglerar emellertid uttömmande de situationer där sådant undantag kan medges. Efter att ha gått igenom förordningen kan mark- och miljödomstolen konstatera att inget av undantagen är tillämpligt i detta fall. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (DV427)

Överklagande senast den 5 april 2015.

_____

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen _____, ordförande, och tekniska rådet _____.

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2015-03-12
MÅLNR: M 1376-15
AKTBIL: 3

Sökande 1

NACKA TINGSRÄTT

Ink 2015-03-12

Akt. 4 M 1376-15
Aktbil. 3

Berörd sakägare

Vattenfall Eldistribution AB
RU 2560
169 92 Stockholm

556417-0800

Saken

Ansökan om bindande besked enligt 2 kap. 4 § andra stycket ellagen (1997:857) om undantag från kravet på nätkoncession

Beslut

Energimarknadsinspektionen meddelar följande bindande besked.

De planerade ledningarna inom fastigheterna [redacted] och [redacted] i Vadstena kommun, (se bifogad karta) omfattas inte av undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen.

Bakgrund

I ansökan som inkom den 19 november 2014 har [redacted] ansökt om bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession för att kunna slå samman fyra abonnemang till ett gemensamt abonnemang inom jordbruksfastigheterna [redacted] i Vadstena kommun. Anledningen till att bygga ett internt elnät är att man har för avsikt att uppföra en solcellsanläggning, vilken skulle överföra el till två eller tre bostäder.

Vattenfall Eldistribution AB (Vattenfall) innehar nätkoncession för område i det aktuella området. Vattenfall har anfört att de inte vill förhindra byggandet av ett internt lågspänningsnät i ett fall som detta. Vattenfall föreslår därför att

Energimarknadsinspektionen gör en övergripande bedömning och fattar det mest lämpliga beslutet.

Skäl för beslutet

Aktuella regler

Enligt 2 kap. 1 § ellagen får en elektrisk starkströmsledning inte byggas eller användas utan tillstånd (nätkoncession).

Regeringen kan enligt 2 kap. 4 § första stycket ellagen föreskriva om undantag från kravet på nätkoncession. Sådana föreskrifter finns i förordningen (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (förordningen).

Enligt 6 § förordningen får ett internt nät, på vilket el överförs till anläggningar och byggnader som inte är avsedda som bostadshus och som ligger i omedelbar närhet till ett bostadshus, byggas och användas utan nätkoncession.

Enligt 12 § förordningen får ett internt lågspänningsnät inom området för en jordbruksfastighet byggas och användas utan nätkoncession. Innehavaren av en jordbruksfastighet får utan nätkoncession bygga och använda ett internt lågspänningsnät även utanför jordbruksfastigheten om nätet är avsett för driften av jordbruket.

Enligt 22 a § förordningen får ett internt nät som förbinder två eller flera elektriska anläggningar för produktion, vilka utgör en funktionell enhet, byggas och användas utan nätkoncession.

Enligt 23 § förordningen får, på sådana elnät som i sin helhet ursprungligen har använts för överföring av el uteslutande för egen räkning och som får användas utan stöd av nätkoncession, överföring av el för annans räkning äga rum i de fall som anges i 24-29 §§. Bestämmelsen i första stycket gäller bara om det finns beaktansvärda skäl för att överföring av el för annans räkning ska få äga rum på elnätet. Vid bedömningen av om det finns sådana skäl ska hänsyn tas till dels hur överföringen påverkar den nätverksamhet som bedrivs av berörd innehavare av nätkoncession, dels kostnaderna för att ansluta berörda elanvändare till det elnät som används med stöd av nätkoncession.

Energimarknadsinspektionens bedömning

I förordningen anges för varje enskild situation de kriterier som ska vara uppfyllda för att ett ledningsnät ska kunna omfattas av undantag från kravet på koncessionsplikt. I motiven till förordningen (Fm 2007:1 s. 12 f) anges därutöver tre gemensamma kriterier. Det första kriteriet är att ledningen eller ledningsnätet ska vara ett internt nät, det vill säga att innehavaren överför el för egen räkning. Det andra kriteriet är att ett internt nät inte får ha alltför stor utbredning och det tredje kriteriet är att man lätt ska kunna fastställa nätets belägenhet och utbredning.

Det är utifrån dessa tre gemensamma kriterier som förordningens undantag är formulerade. Kriterierna behöver inte vara uppfyllda i varje enskild situation, men kan ge vägledning om hur ett visst undantag ska definieras.

Energimarknadsinspektionen (Ei) konstaterar följande. Ett internt elnät på fastigheterna [REDACTED] skulle innebära överföring av el för annans räkning till två eller tre bostäder. Idag finns det inget internt nät som används för överföring av el för egen räkning. Därmed skulle det enligt förordningen inte vara tillåtet att bygga ett nytt internt elnät för överföring av el för annans räkning.

Därtill kan Ei konstatera följande. Enligt 6 § förordningen får ett internt nät, på vilket el överförs till anläggningar och byggnader som inte är avsedda som bostadshus och som ligger i omedelbar närhet till ett bostadshus, byggas och användas utan nätkoncession. Ei kan dock inte i förevarande fall se att det rör sig om kompletteringsbyggnad i omedelbar närhet till ett bostadshus, eftersom flera av byggnaderna är bebodda.

Enligt 22 a § förordningen får ett internt nät som förbinder två eller flera elektriska anläggningar för produktion, vilka utgör en funktionell enhet, byggas och användas utan nätkoncession. I detta fall sker överföringen till andra anläggningar som inte är elektriska anläggningar för produktion, varför detta undantag inte blir tillämpligt.

Enligt 12 § förordningen får ett internt lågspänningsnät inom området för en jordbruksfastighet byggas och användas utan nätkoncession. Innehavaren av en jordbruksfastighet får utan nätkoncession bygga och använda ett internt lågspänningsnät även utanför jordbruksfastigheten om nätet är avsett för driften av jordbruket. Ei konstaterar i denna del att nätet ligger utanför ursprungsfastighetens gränser och att överföringen inte avser jordbruksverksamheten.

Ei konstaterar sammanfattningsvis att inget undantag är för handen avseende de i ärendet aktuella ledningarna. De planerade ledningarna omfattas således inte av något undantag från kravet på nätkoncession.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (överklagande till Mark- och miljödomstolen)

Beslut i detta ärende har fattats av experten Roger Husblad. Föredragande har varit juristen Birgitta Månsson.

[REDACTED]

Roger Husblad

[REDACTED]

Birgitta Månsson

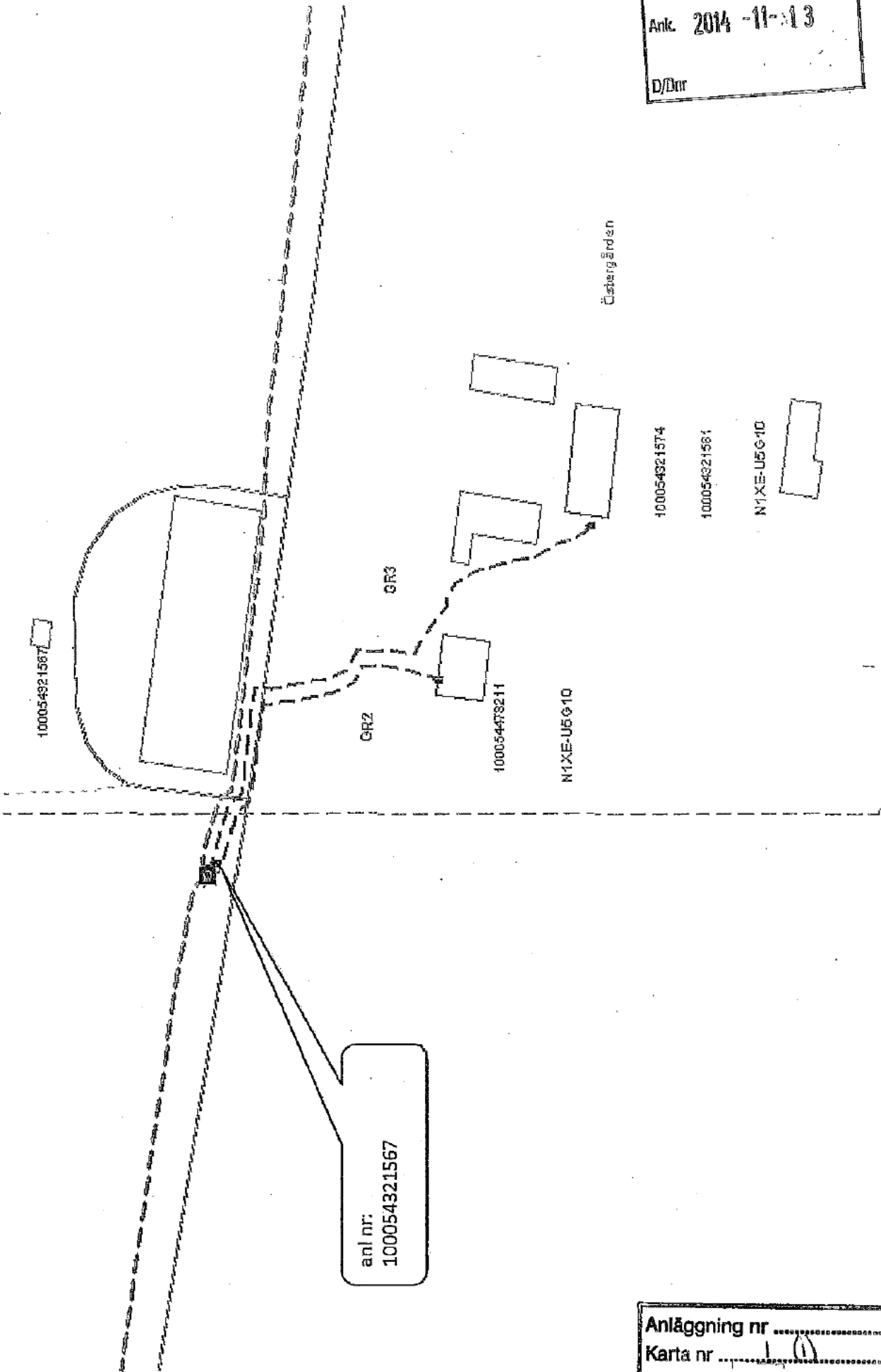
Bilagor:

1. Karta avseende nybyggnad
2. Överklagande till Mark- och miljödomstolen

Kopia:

Vattenfall Eldistribution AB
RU 2560
169 92 Stockholm

STATENS ENERGIMYNDIGHET
Ank. 2014-11-13
D/Dr

anl nr:
100054321567

Anläggning nr .....
Karta nr ..... 1 (1) .....
Tillhör Energimarknadsinspektionen
beslut 2015-02-26

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.